

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo
e-post: nve@nve.no

Kristiansand, 21.08.14

Høringsuttalelse angående tilleggssøknad 420 kV Tonstad-Tjørhom-Lyse(sak 201203263-37)

Fra høringsbrevet: «NVE har mottatt tilleggssøknad fra Statnett SF med nye traséalternativer på 420 kV-kraftledningen mellom Tonstad (Ertsmyra) transformatorstasjon og Lyse transformatorstasjon...»

Vi takker for muligheten til å gi innspill til søknaden og har følgende merknader:

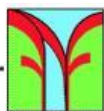
Tiltaket

Statnett skriver i sammendraget i sin tilleggssøknad; «*Et viktig tiltak på veien mot neste generasjon sentralnett er å øke spenningen i nettet fra 300 til 420 kV, ofte omtalt som spenningsoppgradering. Dette gjøres enten ved å bygge om nyere 300 kV-ledninger og transformatorstasjoner, eller ved å erstatte eldre ledninger med nye. Slik kan kapasiteten på hver enkelt ledning nesten fordobles uten å ta i bruk nye traséer. Statnett ser på spenningsoppgradering som en teknisk god og miljøvennlig løsning; nettet fornyes, kapasiteten økes og tapene reduseres med svært små inngrep i naturen. Alternativet til spenningsoppgradering er ofte å bygge flere nye kraftledninger i nye traséer.*»

I tilleggssøknaden er det skissert tre mulige traséer for en slik spenningsoppgradering. Ingen av alternativene beskriver en spenningsoppgradering som er løst på den måten Statkraft beskriver over. Her skal man ikke erstatte eldre ledninger med nye, eller bygge om. De tre alternativene legges til helt nye traséer, noe som gir mye større inngrep i naturen. Bare mellom Tjørhom og Lyse følger traséen den gamle 300 kV-ledningen. Den gamle 300 kV-ledningen skal rives over hele strekningen fra Tonstad til Lyse.

Ut fra avsnittet som er sitert fra sammendraget til tilleggssøknaden, kan det se ut som om vi ikke snakker om spenningsoppgradering i det hele tatt, men et alternativ til spenningsoppgradering, og mener det er misvisende når Statnett bruker ordet spenningsoppgradering i tilleggssøknaden. FNF Agder etterlyser alternativer som viser spenningsoppgradering istedenfor utbygging av nye traséer til sentralnettet.

Tiltaket vil uansett trasealternativ mellom Tonstad og Tjørhom, føre til nye, store inngrep i områder som tidligere ikke har hatt denne typen inngrep. De to østlige alternativene fører til inngrep i områder som er avsatt til hensynssone Villrein i den regionale planen «Heiplanen», i tillegg til områder som er betegnet som regionalt viktig friluftsområde og regionalt svært viktig friluftsområde i Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet (RIFF) i Vest-Agder. Statkraft peker selv på at

inngrepene komme i konflikt med fugleliv i områdene, både de østlige alternativene og det vestlige alternativet.

Konsekvenser

Friluftsliv

Alternativ 5.0 og 5.1 går gjennom områder som er klassifisert som regionalt viktige friluftslivsområde og regionalt svært viktig friluftslivsområde i Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Vest-Agder (temakart <http://www.vaf.no/media/4682799/Temakart—Viktige-og-svært-viktige-regionale-friluftsområder-i-Vest-Agder.pdf>). Dette er områder som brukes i stor utstrekning også av andre enn lokalbefolkningen og som har spesielle kvaliteter i fylkessammenheng, og her er det ikke ønskelig med utbygging og tekniske inngrep.

Natur

Alle alternativene vil redusere inngrepsfrie naturområder (INON) med flere kvadratkilometer, fra 20,93 km² til 2,8 km². I denne regionen er det også planer om flere vindkraftverk som alle er lagt til inngrepsfrie naturområder;

- Tonstad vindkraftverk reduserer INON med 17,3 km² (er gitt konsesjon)
- Buheii vindkraftverk reduserer INON med 23-27 km²
- Blåberg vindkraftverk reduserer INON med min.15 km² (over 50 % av planområdet er INON)
- Skveneheii vindkraftverk reduserer INON med 5,8 km² (er gitt konsesjon)

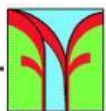
I tillegg kommer ledningsnett til strømnettet, og resten av spenningsoppgraderingen som planlegges av Statkraft. Det er også flere planer lenger øst og sør i regionen. Vi ber om at man løfter blikket og ser på hva det totale bortfallet av INON kan bli før man velger trasealternativ i dette tiltaket.

Alle alternativene vil komme i konflikt med fugl, både i anleggsperioden og etter. Kjente hekkelokaliteter for bla. hubro og kongeørn nevnes i søknaden, og vi vurderer ingen av alternativene som gode i forhold til dette. Etter anleggsperioden er den største faren for fugl kollisjon. Her er heller ingen av alternativene gode.

Alternativ 5.0 og 5.1 vil gå gjennom det Heiplanen nevner som Hensynssone villrein. Selv om det er åpnet for slik utbygging som tiltaket er i en denne hensynssonen, bør man vurdere andre alternativer enn dette. Området brukes ikke mye av villrein nå, men det betyr ikke at det ikke vil bli brukt i fremtiden.

Forslag til justeringer i planene

Vi kan ikke se at det har vært vurdert kabel på noen deler av strekningene. Dette kan være et alternativ for å redusere virkninger for natur og friluftsliv, dersom kabelen legges i forbindelse med eksisterende veier, gjerne ved styrt boring.

Statkraft har prioritert alternativ 5.0 som det beste totalt sett, selv om alternativ 5.2 blir ansett som det beste alternativet for landskap, friluftsliv og INON. Vi reagerer på Statkrafts prioritering av alternativene, og mener hensyn til friluftsliv og INON bør prioriteres høyere. Vi synes ikke alternativ 5.2 er et godt alternativ det heller på grunn av konsekvenser for fugleliv, og at man bør se på hvordan man kan løse dette.

Vi mener at spenningsoppgraderingen i hovedsak bør følge gammel trase, og at man må gjøre alt man kan for å skåne dyreliv, unngå nye inngrep i inngrepsfri natur, og spare områder som regnes som regionalt viktige for friluftsliv.

Camilla Moseid

Koordinator FNF Agder

For foreningene:

4H Aust-Agder

DNT Sør

Naturvernforbundet Vest-Agder

NJFF Vest-Agder

NJFF Aust-Agder

NZF Sørlandsavdelingen